

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai széküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 ft
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ | Nyiltér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-esanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A német császár látogatása.

Arad, október 12.

II. Vilmos császár bécsi látogatása, kit tegnap délből üdvözölt vendégül a magyar király, képezi a politikai napi események középpontját. A látogatáshoz nem fűződik ugyan semmi megszébbre ható konjunktura, nincs kapcsolatban valami jelentős fordulattal a világeseményeknek, mégis eléggé örvendetes és figyelemre méltó nyilvánulása az ama kívánatos bensőségnek, mely a két hatalmas birodalom közt fenálló szövetség szentesítéséül a fejedelmek barátságában változatlanul fenáll.

Vilmos császárt nemcsak az osztrák és magyar monarchia fejedelme és fényes udvara, nem csak Bécs kedélyes lakossága, de a magyar nemzet is örömmel üdvözli e látogatása alkalmából, mit a magyar kormány elnöke fog kifejezésre juttatni, ki a magas vendég tiszteletére Bécsbe utazott.

És az a rokonszenv, amelylyel a magyar nép a vele szövetségben álló szomszédbirodalom fejedelme iránt viseltetik, nem a politikai kényszerhelyzet által reá oktroyált érdekviszony, hanem az egyenes lelkű férfit, a népe s általában az emberiség javáért lelkesedő fejedelmet s Magyarországot igaz barátját illeti az, kinek trónraléptétől keltezhető tulajdonképen az osztrák-magyar-német szövetségnek az az egyenes, az Oroszországgal való kaczerkodást kizáró és teljes megnyugvást nyújtó őszintesége és bensősége, mely államunknak a szövetség fejében teljes egyenértéket nyújtott, pozícióját kelet felé végképen megerősítette s a helyzetváltozás eshetőségein himbálózó békekiáltásokat végre oly biztos alapra fektette, melynek áldásos gyümölcsseit

folyamatban levő nagyszabású pénzre formunk keresztülvitelében élvezzük.

Vilmos császár energiája- és tisztánlátó politikájának köszönhető, hogy a Németország és Ausztria-Magyarország között fennállott közgazdasági élet-halálharcz, mely mindkét állam népeinek végtelen kárára szolgált, a politikai szövetségnek egyedül megfelelő vámszövetséggé alakult, mely különösen Magyarországnak válik javára.

De abban is a német császár fáradozásainak van kiváló érdeme, hogy a ketős szövetséget Olaszország belevonásával oly hatalmas hármasszövetséggé alakította, hogy ellenében most Európa agresszív államai, roppant hatalmuk daczára is, kicsinyes fordulatok és kellemtelenségeken kívül egyebet nem művelhetnek.

A német császár mostani látogatása ugyan inkább a két fejedelem személyes barátságára s a német császár kedvtelésére vezethető vissza, tehát tisztán magánjellegűnek mondható, mindazonáltal, sőt épen ezen a benső baráti viszonyból eredő okoknál fogva meg van annak az ő nagy politikai jelentősége. A fenálló szoros szövetség állandóságának kétségbevonhatatlan tanujele az, s záloga Európa legnagyobb kincsének, az évtizedek óta áldást hozólag tartó béke további állandóságának.

Őszinte örömmel üdvözli azért Magyarországon is mindenki a király és hazája barátjaként vendégül jött nemes fejedelmét a nagy német birodalomnak.

Belföld.

A polgári házasság.

A polgári házasság kérdésében mint jó forrásból írják a miniszterium teljes megállapo-

dásra jutott a koronának a következő polgári házasság behozatala iránt fog legközelebb javaslat tételni, mely az egyetlen és legbiztosabb módja a főnforgó egyházpolitikai és házasságjogi kérdések állandóan békés rendezésének. A jelenlegi komplikált parlamenti s általános belső politikai helyzetből a politikai világ legnagyobb része reményt merít arra, hogy a koronánál a kötelező polgári házasság megfelelő fölvilágosítások mellett megnyerni a szükséges jóváhagyást, mely esetben az erre, valamint az ezzel egybefüggő nagy kérdésekre vonatkozó törvényjavaslatok nemsokára előterjeszthetők lesznek. Csáky Albin gróf miniszteriumában az izr. vallás egyenjogusításáról és a részleges polgári anyakönyvekről szóló törvényjavaslatok már készen állanak, sorsuk azonban a most főnforgó nagyjelentőségű házasságjogi kérdés eldöntésétől függ s amennyiben a korona elhatározása a kötelező polgári házasságra kedvező lesz, a most említett javaslatok helyébe is általános jellegű javaslatok fognak lépni. Az eldöntést általában nyolcz-tiz napon belül várják.

A delegációk elhalasztása.

A tegnapielőtti minisztertanácsban megbeszélés tárgyát képezte, mint halljuk, az osztrák delegátusok egy részének a delegacionális tanácskozások elnapolása iránti kezdeményezése. A kormány abban állapodott meg, hogy befolyását a delegációk működésének folytatása mellett fogja latba vetni, nem forogván fenn elég ok az elnapolásra, a mely különben is teljesen megzavarná a parlamenti tanácskozások programját is. Mint halljuk, az elnapolást határozottan ellenzik az osztrák delegációnak azon tagjai is, a kik ez idő szerint Budapesten tartózkodnak. Az ifju csehek különben főleg azért vannak az elnapolás mellett, mert legjobb szónokuk, Herold Prá-

TÁRCSA.

— Október 13. —

A karrier.

— Novella. —

[6] Irta: Kemechey Jenő.
(Vége.)

Am azonban Szeréna, a kicsi asszonyka, a végkép elhagyott feleség, egyre szomorubbá váló arccal temette el magát a rideg családi otthonba, amelyre fényt csupán piczi leánya, Ellácska tündöklő szemecskéi szórtak s amelynek egyhangú, olykor süket esőndjének vigaszt az Ellácska csilingelő kaczagása adott, amikor fölcsuzzott a Körös Péter, ez agguló, komor ember térdeire belekapaszkodott szakálába, rázta, kaczagott; aztán észrevétlenül a hátára csuszott, belelecsimpajkozott a nyakába s úgy ősztökölte vékonyka, csilingelő hangján:

— No, bácsi, vigyen hát. Gólya viszi a fiát.

Nem rendkívüli hogy éppen ily pillanatban jelentkezik a két szalon ajtófüggönyei között egy-egy jó barát, aki aztán fölöttébb sajtáságon tartja a Péter bácsi és a kis kisasszony közötti gyöngéd viszonyt és fürkésző szemekkel néznek a méltóságos asszony arcába: vajjon nem adta-e vissza a léha férj-

nek a kölcsönt. Adoutra adout. Hütlenségre hütlenség. Ez a jelszó nem is oly természetellenes. És talán abban sincs rendkívüli, ha Körös Péter ügyvéd urnak a főispánnal való bizalmaskodásairól mindenki tudomással bír, csak épen a legvigabb czimbora, a főispán nem.

A kis Galeotto lassacskán növekedni, erősödni kezdett nagy Galeottová.

Bizonyos, — beszélgették titkos suttogással a megyében, hogy e miatt nem házasodik meg Körös Péter, pedig illő volna, hogy akinek akkora klientúrája van, mint neki, megossza a jövedelmét egy szép asszonnyal.

Körös Péter pedig kötelességének tartotta a szomorú asszonyt napról napra türelmeire inteni s atyjának régi urát megmenteni az egyre élőterbe lépő anyagi tönkrejutástól. Mert biz az az élet, amit a czimboráskodással a megyében, a kártyasztal mellett a kaszinóban s a versenytéren folytatott, mindenképen deranchirozta a málczi ősi vagyont. A telekkönyvi iverk C. lapján aggasztólag szaporodtak a tételek s a rövid lejáratu váltókat alig-alig volt képes a főispán uradalmi ügyésze, Körös Péter rendezni.

Végre is, mihelyt egyedül találkozott a főispánnal, komolyan elővette.

— Méltóságos uram, meg kell állania s ki kell költözködnié Málczára. más különben egy év alatt tönkre jut.

Ő méltósága kaczagott.

— Kedves Péter, maga nagyon naiv ember Málczay Zoltán soha nem halhatik meg. Hogy ezt önnek bebizonyítsam, ime lásson két okmányt. Egyik a Tiszazugmalomszéki ármentesítő-társulat kormánybiztosává nevez ki. Ugy 100 ezer forint körüli jövedelemre számítok belőle. A másik meg vasutépítési engedély. A legrosszabb esetben be fogom vágni az elsőbbégi kötvényeket. Tudatom még azt is, hogy megvettem a Krasznay gróf versenystállóját. Aztán még valamire kérem. Indítsa meg feleségem ellen a válópört.

Körös Péter szédült e szavak hallatára. Leginkább a válópör kérdése döbentette meg. Ezt a kedves, édes jó asszonyt, fiatalágának örök eszményképét szolgáltatassa ki a közvélemény suttogásainak? Soha.

A főispán ur folytatta:

— Nem szenvedhetem azt a síró, egyszerű asszonyt. Nem tud hozzám és terveimhez föl-emelkedni. Nekem olyan asszony kell, akivel csilloghatok — akár az udvari bálon is — és akivel — értesse meg, — pénzt kapok, sok pénzt. Van is már ilyen. Tehát gyorsan a

gában a Waldstein-pör által levén igénybe véve, nélküle alig fejthetik ki a delegációban azt az actiot, a melyet nagy garral előre hirdettek.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

I.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának érdekes és fontos közgyűlése volt tegnap délután 4 órakor. Érdekes, mert a nagy számban megjelent bizottsági tagok a szabadságharczi ereklyék országos muzeumának élénk vita után hat évre két, összesen 650 frt éviért jövedelmezett lakást engedtek át díjtalanul és fontos, mivel letárgyalták a város jövő évi költségeljárását. Az előirányzatot az annak tárgyalása nyomán felmerült kérdések elintézésén kívül még Müllek Lajos dr. bizottsági tag interpellációja és az arra adott nyilatkozatok voltak érdekesek.

Ezekon kívül az idő előrehaladottságánál fogva, csak a polgármester havijelentése és az igazoló választmány jelentése szolgált tudomásul, míg a sorrend többi tárgyai a ma délután 4 órakor tartandó folytatolagos közgyűlésen nyernek elintézését.

A két napos közgyűlés első napjáról a következő részletes tudósítást adjuk;

II.

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos főkapitány, Varjassy Lajos, Parecz István, ifj. Löcs Rezső, Bund Henrik, Pekár Károly, Weidenfeld István dr, Jánosy Dömjén dr, Hegedüs László, Zemplényi Sándor, Madarász Antal, Tisch Mr dr, Dániel Kálmán, Kádas Kálmán, Pollák Gyula dr, Tedeschi Viktor, Vizer Péter, Müller Gyula, Varga József, Reicher Béla, Söpkész Ede Schusztér Illés dr, Millig József, Péterffy Antal, Posgay Lajos dr, Schusztér Henrik dr, Avarffy Géza, Nikolic Péter, Greiner Károly, Prodanovits Döme, Szondy Béla, Böhm Adolf, Csiky Károly, ifj. Reicher Károly, Szathmáry János, Kilényi János, Keresztes Gyula dr, Domokos Lajos, Novotny Lajos, Virágh Lajos, Varjassy József, Boros Vida, Sallay Béla dr, Weisz David, Avarffy Ferencz, Barabás Béla dr, Kristyóry János, Nesnera Aladár, Ring Lajos, Tarjányi Vilmos, Müllek Lajos dr, Mittner József, Tóth József, Millig Mátyás, Heincz Gábor, Heeger Ernő, Bing Ede, Müller Károly, Pohl Károly, Boncs Döme, Steinhart Mór dr, Nagy Kálmán, Plesch Mór, Dobiasch József, Gyulai István, Rajta György stb bizottsági tagok és ifj. Horváth Mihály főispáni titkár.

Fábián László főispán az ülést megnyitván, bejelentette a törvényhatósági bizottságnak, hogy az igazságügyi palota telekkérdésében eljár az igazságügyi miniszternél, a ki a felajánlott telek talajviszonyait szakkö-

zege által megvizsgáltatja és az alapozási munkálatok költségvetését elkészítteti és csak azután fog a kérdésben véglegesen határozni.

Bejelentette továbbá, hogy az aradi lyceumi román tanszék ügyében információkat szerzett s azokhoz képest a román nyelv csak mint rendkívüli tantárgy fog taníttatni.

Az elnök főispán bejelentéseit a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vevén.

Napirend előtt.

Müllek Lajos dr. szólalt fel s intézett interpellációt a hatóság képviselőjében a polgármesterhez, hogy milyen óvintézkedések tettek a fenyegető koleraveszély ellen?

Salacz Gyula polgármester válaszul kijelenti, hogy a kolera elleni védekezés tekintetében kiadott minden kormányrendelet végrehajtott s a közegészségügyi bizottság által javasolt intézkedések is foganatosítottak. A járványkórház be van rendezve, a városmajorban szükségkórház van. Az aczélemezbarak és gözdezinfektor már közelebb megérkeznek. A kiszállások szükségére öt lakás van kibérelve.

Sarlot Domokos főkapitány bejelenti, hogy a vasuti indóháznál külön ügyeletes orvos van alkalmazva, aki az utasokat megvizsgálja. Hordágyak készletben vannak, betegvívők kellő számban jelentkeztek. A dezinficiálás városzerte folyik, az utasítások ellen vétők pedig büntetettek?

Posgay Lajos dr. tisztii főorvos bejelenti, hogy az utasok megvizsgálása a kalauzok jelentése alapján már egy hét óta rendszeresen folyik. A fertőtlenítésre karbolpermetező van alkalmazásban. Közelebb a gyanusak és betegek ruháinak szállítására vasszekrényes talyiga lesz alkalmazásban.

Müllek Lajos dr. csak a nagyközönség megnyugtatása érdekében szólal fel. Javasolja, hogy az intézkedések falragaszok és doboltatás útján hirdettessenek meg.

Salacz Gyula nem készült el a feleletre s úgy nem sorolhatja fel egyenkint az intézkedéseket.

Sarlot Domokos indítványozza, hogy a koleraveszély helyről érkező utasoknak külön kupába leendő elhelyezésének elrendelése iránt sürgős felirat intéztessék a belügyminiszterhez.

Müllek Lajos dr. az interpellációra adott választ tudomásul veszi s pártolja a főkapitány indítványát.

Sarlot Domokos főkapitány indítványa határozatba ment.

Napirend:

A polgármester szeptember havi jelentése mely lapunkban is közölve volt, olvastalanul tudomásul vétetett.

Az igazoló választmány jelentése, mely szerint Blaskovits Antal, mint választott akar a bizottság tagja maradni, Ortutay Béla pedig virilis jogát a megyénél fogja gyakorolni s így a sorban Simay István és Münz Ferencz lesznek a bizottság új tagjai, — tudomásul szolgált.

A megyében erre észrevették, hogy tulajdonkép semmi mást nem eredményezett ez a vigasságos főispánság, mint immoralitást és hivatali deszpotizmust minden vonalon.

Mintha viharos forgoszló támadt volna: olyan hirtelen keveredett egy hatalmas, szenvedélyes ellenzéki akció, amely a kormánybiztos ur vízi számadásaiban tömegtelen lelkiismeretlen tévedéseket talált; a vasuti elsőbbségi kötvényekről pedig kitudódott, hogy azokat a méltóságos ur zálogba csapta.

A képviselőházban szenvedélyesen támadták a ministert. A hitelezők nem prolongáltak a váltókat. Pörök keletkeztek. A csődbejutás réme jelentkezett a szemhatáron. A minister sürgős tisztázást követelt.

Mindez akkor következett be, mikor Málczay Zoltán karrierje tetőpontjára készült hágni.

E hinárból egy módon látszott kivergődhetni.

— Eh! szerencsés ember voltam mindenkör. Hát játszom a szerencsével. Megragadom s két hét alatt rendben leszek! — kiáltotta s az előre eladott termés és elköttyavetyélt versenylovak árával az olasz riverán át leutazott — Monte-Carlóba.

A jövő évi költségvetés.

Varjassy Lajos tanácsnok ismerteti a költségvetést, melynek két első tétele változatlanul elfogadtatott.

A harmadik tételnél került elintézés alá a muzeumbizottság kérvénye, melyben a jelenlegi helyiséget díjtalanul s egy másik öt szobás helyiséget mérsékelt díj fizetés mellett céljaira átengedni kért. A tanács javaslatát, mely a Kohon Dávidné által birt lakást 250 frt évi bérért kész átengedni, Parecz István gazdasági tanácsos ismertette.

Jánosy Dömjén dr. pártolja a tanács javaslatát. Arad mindig tündökölt a hazafiságban s most, midőn nemzeti cél megvalósításáról van szó, nem szabad szűkmarkúnak lenni. Ha a sok becses ereklye helyett csak a legvittebb magyar tábornoknak, Damjanits Jánosnak az ereklyéi volnának is meg, akkor is egy egész házat adna az elhelyezésükre. Indítványozza, hogy három évre teljesen ingyen engedjék át a muzeumnak mind a két helyiséget.

Barabás Béla dr. pártolja a tanács jóindulatú javaslatát s méltányolja a mult idők élő történetét. A megindult komoly mozgalom biztosítja a muzeumi épület mielőbbi elkészülését. Indítványozza, hogy a két lakás 6 évre engedtesék át a nemzet közkincesinek elhelyezésére.

Salacz Gyula sem a tanács, sem a felszólalók véleményét nem fogadja el. A kezdeményezőktől elvárja, hogy szép alakításukat fenn is tartsák. A „Kölcsy egyesület” nem látott előre, mert a hazafias lelkesedés csak akkor nyilvánul, ha olcsó. A muzeumbizottság kezelési költségei felett sem rendelkezik. A város adott már 1000 forintot, de neki a város tulterheltségére való tekintettel el kell nyomnia a hazafias lelkesedés hevéit. Nem kecsgethetjük magunkat azzal, hogy a muzeum 3—6 év alatt felépül. A „Kölcsy egyesület” nem szegény, hogy helyiségről maga ne gondoskodjék, s a város nem veheti terhére a muzeum fenntartási kötelezettségét. Kéri a muzeumbizottság kérvényét elutasítani.

Müllek Lajos dr. ebben a kérdésben egyhangú határozatot várt. Nem lát okot a kérvény elutasítására, nem tudja hazafias lelkesedését elnyomni. Mikor a „Kölcsy egyesület” a muzeumot létesítette, nem számított szűkkeblűségre, de számított a város támogatására. Jánosy javaslatát 6 évre pártolja.

Varjassy József. Megöszült, de lelke fiatal Szomorúság fogja el az ellenvélemény nyilvánítására. A muzeum ügye közügy, mely mindenkit érdekel, akiben a hazafiság lángja ég. A muzeum nemcsak lelkesedést gyűjt, de szemléltetőleg emlékeztet a multra. Arad város törvényhatósága potom 650 frtért nem tagadhatja meg a kérelem teljesítését. A „Kölcsy-Egyesület” megalkotta a muzeumot a városnak, tehát a város köteles helyiségről gondoskodni. A kérelem elutasítása szégyen volna a város törvényhatósági bizottságára. Pártolja Jánosy-Barabás kettős indit-

válópörrel. A meghatalmazás aláírta ott van az asztalomon. A Dieu! Most megyek Budapestre.

Hátat fordított és elment.

Péter nem tudta, miként készítse elő az esetre Szerénát.

Lehorgasztott fővel, aggodalmas léptekkel haladt föl a szönyeges lépcsőkön.

Ellácska eléje szaladt.

— A mama nagyon beteg.

Málczay Zoltán levélben, egy kegyetlenül rövid és határozott hangú levélben tudatta nejével elhatározását.

Végre is, a Szeréna iránt való gyöngédségből, Körmös Péter gyorsan lebonyolította a válópört Málczay Zoltán pedig újból fényesen megházasodott, piros frakkban, udvari vadászaton kergette a rókákat, nagyban fogadott a versenyeken, vasutat épített, vizet szabályozott s a velszi herceg irországi pagonyába is ellátogatott.

Arról volt szó, hogy a snájdig, ügyes embert valamelyik nagykövetségnél fogják alkalmazni tanácsosként. Ez lesz a legrövidebb útja annak, hogy mint diplomata fejedelmekkel konferáljon.

Saját emlékedésének ez a gyorsasága önbizottá tevő. A megye uraival, az egykori korhely cimborákkal gögös lenézéssel beszélt.

A noir és a rounge nem kedvezett.

Megvadult szenvedélylyel rakta a koczkákat minden kombináció nélkül, hol sorra, hol szőlőra.

— Ma nyerni fogok nyerni akarok.

Eleinte nyert is. Ezresek halmazait söpörte be.

— Csak két napig, csak egy napig, még így s ranchirozva leszek.

Amit déltájt nyert, az déltán elvesztette.

Másnap az utolsó husz aranyat dobta az asztalra s mikor vesztett, kissé megtántorodott. Hanem aztán összeszedte magát s kemény, szilárd léptekkel, fölemelt büszke fővel ment a hoteljébe, ott bezárkodott és — a gyonlöttte magát.

A karrier itt véget ért.

V.

Körmös Péter kései agglégénységében — azt mondják — megbomlott.

Hogy a szegény Szerénára szórt sutogásoknak élet elvegye, — oltárhoz vezette Ellust, egy öngyilkos, sikasztó főispán ár-
váját.

Ilyen karriert se látott még a világ.

ványát. Mikor hazafiságról van szó, akkor a pénz semmi.

Heeger Ernő nem konkurrál a hazafiságban. Konstatálja, hogy a polgármesterek igazat mondott. Pártolja Jánosy-Barabás kettős indítványát.

Salacz Gyula nem adja meg díjtalanul a két helyiséget, de azért az ő szívében is él a hazafiság. Nem szólalt volna fel ismételtén, a Varjassy indítványa elfogadását nem zonosítaná a törvényhatóság szégyenével. Kijelenti, hogy 18 év óta tölti be állását a városlélekül, hogy a város érdekeit szem elől tévesztette volna, s ezért Varjassy kitételét visszautasítja.

Elnöklő főispán, miután konstatálja, hogy a tárgyhoz senkisémet kíván szólni, elrendeli a szavazást, melynek eredményeként a törvényhatósági bizottság többsége mindkét helyiséget november 1-től számitott 6 évre díjtalanul átengedte az ereklyemúzeum czéljaira.

A költségvetés 11. tételénél az aradi iparosok, kérelmére, s a tanács javaslatához képest azon iparosok, kik csak hetivásárok alkalmával foglalnak el áruhelyet az Andrassy téren, a helypénzfizetési kötelezettség alul fölmentettek.

A 31-ik tételnél határozatba ment, hogy a községi iskolák részére nyújtott állami segélynek 10.000 forintra leendő felemelése iránt a hármas bizottság indítványához képest felirat fog intézteni a kultuszminiszteriumhoz. E. Illés László ama indítványa, hogy a tandíjalap csatoltassék az iskolai kiadásokhoz Salacz Gyula ellen véleménye folytán elvetetett.

A kiadások 10-ik tételénél elutasított két ellenzéki napilap kiadóhivatalának közös kérvénye a hirdetési díjaknak 200 frtről 400 forintra kívánt felemelése tárgyában.

A 20-ik tételnél a partörök fizetésének emelésére előirányzott 400 frt tulkiadás jóváhagyatott.

A 29-ik tételnél a polg. iskola III. osztályának párhuzamosítása folytán 1100 frttal, a templom-utcai elemi iskola VI. osztálya rajztanárának javadalmazása 200 frttal, a francia nyelv tanárának javadalmazása pedig 100 forintra emelte az előirányzati összeget.

A 45-ik tételnél a helypénzszedők javadalmazása 50 frttal emeltetett.

Az 58-ik tételnél a szegény tanulókat segélyező egyesület czéljaira nyújtott segély 1000 frtről 1500-ra emeltetett.

A 60-ik tételt a fa- és fémipari szakiskola segélyezése 1000 frttal emelte.

A 71-ik tételnél határozatba ment, hogy a fogyasztási adóvesztesség 11,275 frt 17 kr összege csak a következő évben térítessék vissza.

A költségelirányzat többi tételei a hármas bizottság javaslata szerint módosítás nélkül fogadtattak el.

A költségvetés föltételei a módosítások után a következők:

Bevétel: 294,770 frt.

Kiadás: 461,030 frt.

Hiány: 166,260 frt,

tehát a hiány fedezésére 51 és egyhatod százalék községi pótdadó szükséges.

A költségelirányzat letárgyalása után elnöklő főispán az idő előrehaladottságára való tekintettel a közgyűlés folytatását ma délután 4 órára halasztotta el.

A kolera.

— október 12.

A fővárosban.

A koleraiban megbetegedettek száma nagyon ingadozik. Egyik nap 6—8 beteggel több van, a másik nap kevesebb, de határozott emelkedést, vagy csökkenést nem mutatnak a hivatalos kimutatások.

Valószínű, hogy e stagnáció után nem sokára csökkenés áll be s ha csak valami rendkívüli körülmény közbe nem lép, nagyobb pusztítást nem vihet közöttünk végbe a kolera.

Sokkal aggasztóbb dolog azonban az, hogy a vidék több városába behurozolták már a veszedelmes betegséget.

A budai barak-kórházba tegnap délig négy új beteget vettek föl. A pesti barakkórházba tegnap délig összesen 10 beteget vettek föl, s négy halálozás fordult elő, esti hat óráig pedig 16 új beteget vettek föl s ugyanez idő alatt 5 halálozás történt. Tehát tegnapelőtt éjféltől tegnap éjfélig 34 új kolera-beteget vettek föl a barakkórházba. A régebbi betegek közül meghalt 15 és gyógyultan elbocsátottak 18 embert. A kórház mai létszáma 106, tehát eggyel kevesebb mint a tegnapi.

E hó 9-ének éjféli 12 órájától e hó 10-én éjféli 12 órájáig 35 újabb megbetegedés és 11 halálozás történt; meggyógyult 13 beteg. E szerint az előző 24 óra alatt megbetegedésekhez képest a létszám hattal kevesbedett s a halálozásokban is négygyel.

A nemzeti múzeum igazgatósága tekintettel a kolerajárványra a mai naptól kezdve, az összes tárakat bezáratta. Az egyes tárakat csupán 50 kros belépő díjjal lehet megtekinteni, a könyvtárt pedig csakis egyetemi hallgatók látogathatják. A múzeum újból való megnyitását hírlapilag fogják közölni.

A vöröskeresztesegylet budapest-krisztinavárosi fiókja pedig ülésén elhatározta, hogy holnaptól kezdve a krisztinavárosi elemi iskolai épület helyiségében nékonyhát nyit és tart fenn, a melyben a városban és a krisztinavárosban lakó szegényeket déli 12—1 óra között díjtalanul egy-egy adag jó, meleg levessel és kenyérral látandja el.

A vidéken.

A szepsiszentgyörgyi főkapitány értesíti a főváros közönségét, hogy az október hó 13-án, csütörtökön tartandó országos vásárra a budapesti ruhakereskedőket nem fogják bocsátani.

Esztergom. A lábatlani cementgyár rakodójában egy Budapestről jött hajós koleraiban súlyosan megbetegedett. A megyében ez a második kolera megbetegedés, mind a kettő Budapestről került oda. A lapok ama híre, hogy Barton koleraiban egy ember meghalt, valótlan. A belszerveket Budapestre küldték, de onnan értesítés még nem jött.

Szeged. Tegnapelőtt este nyolcz órától tegnap esti nyolcz óráig két kolera-gyanús megbetegedés történt. Halálozás egy sem. Nagy ijedelmet okozott tegnap, hogy a körkórházban egy ápolónő megbetegedett. Ez volt az egyetlen új megbetegedés.

Titel. A kolera kitört s a hajósok hozták be a városba. Tegnapelőtt óta öt betegből három meghalt. A járvány nagyon terjed.

Krakó. Kolera-jelentés. Tegnapelőtt reggel nyolcz óráig, sem megbetegedés, sem halálozást nem történt. A határforgalom különben majdnem teljesen szünetel.

Hamburg. 7 kolera megbetegedést és 5 halálesetet jelentettek be. Ebből 2 haláleset az előző napokra esik. Elszállítottak 6 beteget. Altonában egy megbetegedés és egy haláleset fordult elő.

Antwerpen. A Krodenburg-utczában, melyen tulnyomóan szegények laknak és a hol az utóbbi napokban több koleraeset fordult elő, zajos tüntetések voltak, melyek amaz intézkedés ellen irányultak, hogy a hullákat azonnal a temetőbe kell szállítani. A rendőrségnek közbe kellett lépnie.

Külföld.

Oroszország és monarchiák.

A Borsenzeitung, az orosz pénzügyminiszter félhivatalosa még mindig valószínűnek tartja a czár és Ferencz József uralkodó találkozását Skiernievicében. Azonban a többi lapok kétségbe vonják ezt a hírt s csupán tőzsdemanővert látnak benne. A Borsenzeitung azt állítja, hogy Ausztria-Magyarország politikájában fordulat állott be s Bécsben immár nem hajlandók arra, hogy a német militarizmusnak újabb áldozatokat hozzanak: a bécsiek nem hajlandók továbbá a Stambulov-féle regimetre Bulgáriában támogatni s az Oroszországgal való felszűnt viszonyt lehe-

tőleg meg akarják szüntetni. Ausztria-Magyarország már meg is tette erre nézve az első lépést. Más pétervári lapok azonban kétségbe vonják ezt és különösen a Vjedomosti kijelenti, hogy ez a kifejezés: „osztrák magyar közeledés“ ez idő szerint nincs helyén; gróf Kálnoky csak minap konstatálta, hogy Ausztria-Magyarországnak Oroszországhoz való viszonya a régi maradt és így Németországnak Oroszországhoz való közeledését is tendenciózus inszinuációnak mondja. A Novosztij óhajta ugyan, hogy a czár és Ferencz József közti találkozás létrejőjön, mert ez az általános hadikészülődések beszüntetését vonná maga után, de ez a lap is kétségbevonja, hogy ez a találkozás egyhamar be fog következni.

Franciai szocialisták mozgalmal.

A prefektus ama rendelete következtében, mely Carmeaux-ban és a szomszédos községekben eltöltött mindennemű tüntetés tartását, Baudin képviselő táviratot intézett Loubet miniszterelnökhöz, amelyben azt mondja, hogy a lakosság kihívásnak tekintené, ha a rendeletet főtartanák. A helyzet igen feszült, Baudin kéri a miniszterelnököt, gondolja ezt meg. A többi szocialista képviselők meghívást kaptak, hogy menjenek oda.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 763,2 mm., délután 2 órakor 762,8 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor $^{\circ}$ +13,4, délután 2 órakor $^{\circ}$ +19,1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 13. —

Változó felhőzet.

Hűvös.

Jelentékeny csapadék nélkül.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

Október 13. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Kálmán — Protestáns naptár: Kálmán. — Görög-keleti naptár (október 1.): Boldogasszony v. — A nap két 6 óra 17 perczkor, nyugszik 5 óra 14 perczkor.

Kálcsay-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: [polgári iskola, földszint.

Október 16. Az 1848—49-iki honvédek aradi egyletének közgyűlése.

Október 16. A zenekedvelők egyletének közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Október 16. Az aradi filharmonikusok közgyűlése d. e. 11 órakor.

Október 18. Fogyasztási adók megváltása d. e. 9 órakor a városházán.

Október 30. A reformáció ünnepe.

A veszedelem.

A levegőben van a veszedelem.

Aki a gyomra tájékát fájlalja: mindjárt kolera sejt, és liter számra iszsa a konyakot Mert azt mondják: ez az egyetlen orvosság a kolera ellen.

Mindenki arról beszél. Mindenki attól tart. És még a legkedvesebb vendéget sem merik megölelni sokan, mert hiába, a csókban is lehet kolera.

Ez az ijedelem általános. Aki teheti, elszökik Aradról is. Mert itt ugyan nincs még a kolera, de lehet, hogy itt lesz.

Az ijedősebbek végrendeletet is cai-

nálnak. Ne találja őket a veszély készületlenül.

Ifjú leányok táncrendjeikről rendelkeznek, leveleket égetnek el és naplóiktól bucsuznak.

Soha a karbolnak és konyaknak ilyen jó kelete nem volt.

Hiszen az még nem volna baj. Hadd fogyjon mindakettő, csak az élet maradjon.

Reméljük a legjobbat.

— Személyi hír. Pethő Gyula dr. kir. geológus tegnap Aradra érkezett.

— A hivatalos lapból. A király Domahidy Ferencz, Szatmár vármegye és Szatmárnémeti szab. kir. város főispánját, ezen állásától hű és buzgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére felmentette s helyébe Ujfaluassy Sándort, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispáni állásától való felmentés mellett, Szatmár vármegye és Szatmárnémeti szab. kir. város főispánjává, továbbá Almássy Gézá, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjává nevezte ki.

— Kétnapos hözgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága tegnap délután 4-órakor kezdte meg októberhavi rendes közgyűlését. A költségvetés tárgyalása miatt csak három ügyet intézhettek el a 40 számot kitevő tárgysorozatból s így a közgyűlést ma délután 4-órakor folytatni fogják.

— A szabadságharczi ereklyemúzeum helyiségkérdésével tegnap foglalkozott Arad város közgyűlése. A kért és már használatban lévő helyiséget november 1-től számítandó hat évre nagy szótöbbséggel teljesebben díjtalanul bocsátotta a közgyűlés a múzeumbizottság rendelkezésére.

— Lenkey tábornok sirja. A haza elhunyt nagyjai iránti kegyeletet Aradváros közönsége mindig szívében hordta és sohasem feledkezett meg azokról, kik a harczmezőn küzdöttek szabadságunkért, s kik e hazáért feláldozták azt ami legdrágább volt nekik — életüket. Sohasem maradt hátul akkor, amidőn nem csak szóval, de tettel is meg kellett mutatnia azt, hogy az igaz hazafiság tiszta lángja ég sziveikben ki nem hamvadható lángolással. Megmutatta ezt első sorban akkor, midőn a nemzett 13 mártírjának oly emléksobrot emelt mely hallgatag ajkaival örökké fogja hirdetni a késő századoknak kegyeletünket vértanúink iránt, s amely megfogja tanítani a késő unokákat, miként adóznak a haza félisteneinek. Lenkey tábornok is egyike volt azoknak kik a szabadságharczban elől vitték igaz ügyünk szent zászlaját, s bár nem a csatateren halt meg, de a sötét börtön rideg falai között békélve az elvesztett szabadság felett — a honfiai bánat s keserűség ásták meg sirját, mégis örök hálával tartozunk neki. Ott alusza az igazak örök álmát az aradi ótemető egyik félreeső helyén egy egyszerű sirhant alatt. Amilyen volt élete, ép olyan nyughelye is. Tövises élet, tövises nyugágy. A nyugvó óriás tetemeinek helyét egy egyszerű fehér márvány obelisk jelzi, melynek elkopott betűi a nemzethez kiáltanak. Azt hisszük nem hiába. Mint halljuk, legközelebb mozgalom fog megindulni Arad közönségében, hogy Lenkey tábornok sirja teljesen renováltassék. S az ott elhagyott sirt díszes rácsozat fogja köríteni; a most még félig beomlott siron a kis virágok, s pajkos repkények fogják elbeszélni az alvó hősnek, hogy él még Arad polgárságának szívében az igaz kegyelet.

— A királyné és görög tanítója. A „P. LI.” következő epizódra értesül, mely pár nap előtt folyt le Gödöllőn. A királyné még mindig nagy elszáratással tanulja az új görög nyelvet, melyben máris bázmulatos eredményt mutat föl. A felséges asszony Gödöllőre hivatta egykori görög tanárát, Ronpopolost, aki az itteni kereskedelmi akadémián tanít, hogy megkezdte vele az új görög filologia és költészet beható tanulmányozását. Mi-

kor az említett tanár megjelent, ő felsége magyarul szólította meg, hogy őt kissé próbára tegye. A felséges asszony nem kevésbé volt meglepetve, mikor a tanár nemcsak megértette őt, de kifogástalan magyar nyelven válaszolt is, ami fölött a királyné csodálkozásának adott kifejezést.

— Az aradi ügyvédi kamara részéről ezenel közírt tétetik, hogy az ismeretlen helyre eltávozott Lupkovic János volt szarvasi ügyvéd a kamara lajstromából kitöröltetett.

— A csanádi klerus köréből. Mázur László gyertyámosi káplán áthelyeztetett Német-Csanádra és Páger Imre német-csanádi káplán Gyertyámosra.

— Az aradi vár és a kolera. A rémes ázsiai vendég esetleges behurcolásának megátalására a várban is minden lehető óvintézkedést megtesznek. A csatornákat, kloetteket stb. naponta fertőtlenítik, a gyümölcs elárúsítását pedig egészen eltiltották. Ujabban elrendelte a várparancsnokság, hogy minden a kolerajárványtól fertőzött helységből jövő tiszta vagy havidijas lakásán őnaponát szigorú orvos felügyelet alá vevendő. Az egészségügyi rendszabályoknak elején szigorú végrehajtása tette lehetővé azt, hogy 1873-ban, mikor a járvány Aradon is oly iszonyuan dühöngött, a várban nemcsak hogy kolera halálozás, de még csak egyetlen egy megbetegedés sem fordult elő: Hogy e rendkívüli kedvező eset beállhatott, az említett kivül kétségkívül annak is köszönhető, hogy a vár egész területe csatornázva van és hogy a várbeli kutak oly jó ivóvizet nyújtanak, mely bármely forrásvízzel vetekedhetik jóságra nézve.

— Épülő Arad. Molnár András Demeter-utca 101. számú ház tulajdonosa, Ruff Mihály mocsár-utca 2. számú ház tulajdonosa utcai földszintes, Ludwigh Alajos a szabadságtér 14. számú házon udvari földszintes ház építtetésére nyert engedélyt.

— Utcái biztosok. Arad város utcáinak és tereinek tisztántartására, illetve azok fertőtlenítésének ellenőrzésére a tisztí főorvos Posgay Lajos dr. utcai biztosok rendszeresítését fogja javaslatba hozni. Javaslatát a tanács szombati ülésén fogják tárgyalni.

— Temesvár-lippai helyi édező vasút. Görgye Gula német-remetei nagybirtokos nemrég előmunkálati engedélyt kapott a kereskedelemügyi minisztertől a Temesvárról Kovács, Csernegyház, Gyarmathá, Bruckenau Fibis, Málak, N-Remete, Charlottenburg, Altringen, Allios, Hidegkut, Keszincz és Ujfalu községek határain át Lippáig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra nézve. Ezen életre való vasuti utvonal ügyében e hó 17-én értekezlet lesz Temesvárott, a megyeházán.

— A vasutasok előéptetése. Megirtuk már általánosságban, hogy a kereskedelmi miniszter miként akarja növelni előéptetések útján a vasutasok javadalmazását. Előéptetési kilátásokról a költségvetés alapján a következőkben részletesen referálunk.

Igazgatóság. Az új költségvetés az 1891-iki 41 titkár helyett 42 titkárt, 44 főellenőrt helyett 47-et kontemplál; a IV-ik rangfokozatban a mérnökök száma ötten, a segédtitkároké tizzel, az ellenőrké 12-vel fog gyarapodni; az V-ik rangfokozatban 78 helyett 90 segédmérnök, 76 helyett 95 fogalmazó és 90 helyett 100 hivatalnok lesz. A VI-ik rangfokozatba tartozó hivatalnokok száma 159-ről 132-re fog apadni oly formán, hogy 600 forintos hivatalnok az igazgatóságnál nem lesznek, de lesz 50 segédfogalmazó és 82 mérnök gyakornok. Úzletvezetőségek nél és forgalmi főnökségek nél a hivatalnokok száma csak ötten emelkedik. A VI. rangfokozat harmadik osztályába tartozó személyzet 71-ről 9-re apad, a II-ik osztálynak száma változatlan, míg az első osztálynak száma 90-ről 132-re emelkedik. Az ötödik rangfokozatban a 3-ik osztály egygyel gyarapodik, 2-ik osztály egygyel oszlik, a segédmérnökök száma

pedig 80 helyett 90 lesz. A IV. rangfokozatba tartozó hivatalnokok száma 1893. évben 224 lesz az idej 209 helyett. A külső összes hivatalnokainak száma az 1293-ik évben 2301 lesz az mostani 2261 helyett. A VI. rangfokozat 3-ik o. hivatalnokainak száma 100 lesz a mostani 241 helyett, a 2. osztályban 330, a mostani 312 helyett és a 3-ik osztályban 367, a mostani 324 helyett; az V-ik rangfokozat 3-ik osztályában 450 lesz a hivatalnokok száma a mostani 387 helyett, a 2-ik osztályban 280 a mostani 257 helyett, a 3-ik osztályban 240 az 1892-iki 224 helyett. A IV-ik rangfokozat osztályai 180, 120 és 110 lesz a tisztviselők száma a mostani 163, 114 és 106 helyett. Még egy változás van ezeken kívül, amennyiben az 1600 frtos állásfőnökök száma 44-ről 47-re emelkedik. Az általisztekésszolgák előléptetési viszonyainak adatait legközelebb közöljük.

— Lovagias affér. Két jó ismerős találkozik egymással az utcán. Az egyik megáll és kezét akar nyújtani, a másik nem fogadja el a felé nyújtott jobbot és hideg tekintettel halad tovább. A megbántott elküldi segédeit a sértő felé, a ki kijelenti, hogy a kéznújtás szándékosan maradt el, elégtételt ad, de csak az esetben, ha párbajbírósg vizsgálja meg az ügyet, mert ő neki aggályai vannak a sértett félle szemben. A bíróság — mind a két fél embereiből — összeül és kihallgatja a sértő urat, a ki kijelenti, hogy ellenfelét becsületében sérteni nem kívánta, de úgy hallotta, hogy ő nem mossa a kezét karbolla, ergo ő neki kezét nyújtani a mai viszonyok között legalább is aggályos dolog. Az ellenfelek erre kibékültek és egymás egészségére megittak egy kis üveg konyakot meg egy nagy palack dezinficiált vörös bort.

— Sikasztó pénzügyi tisztviselők üldözése. A pénzügyminiszter előfordult eset alkalmából azt tapasztalta, hogy egy adóhivatal, Amerikába menekült ellenőrének elfogatása végett a newyorki osztrák-magyar konzulatust közvetlenül maga kereste meg. Ezen a külügyminiszter által is kifogásolt eljárást azért sem tartja megengedhetőnek a miniszter mert a kérdéses cezéből külföldi hatóság megkeresésére a pénzügyi közegek nem, csak azon rendőri hatóságok s bíróságok vannak hivatva, melyek hatáskörébe a büntetettek üldözése s megbüntetése tartozik. Meghagyta tehát a miniszter a pénzügyi hatóságoknak, hogy külföldre menekült szökésben levő pénzügyi tisztviselők elfogatása és kiadatása iránt folyamatba teendő további eljárásra esetleg táviró útján rögtön keressék meg az illetékes első folyamodású bíróságot vagy a kir. ügyészséget s erről saját felettes hatóságukat is azonnal értesítsék.

— A szivar és a kolera. Aki azt hiszi, hogy a szivar is terjeszti a kolera, azt megnyugtathatja a berlini egyetem egészségügyi intézetének a következő hivatalos véleménye, melyet a hamburgi szivargyárosok együletének a kérésére állított ki:

1. A kolera asiatica kommbacillusai száraz dohányleveleken még hamarabb elszáradnak, mint az üvegen s átlag egy óra alatt pusztulnak el.

2. Nedves dohányleveleken a bacillusok nem szaporodnak s rövid idő alatt elpusztulnak.

3. A hamburgi járvány alatt szivarokon bacillus nem volt kimutatható.

4. A szivarok erjedési és száradási procezzusa alkalmával (melyet minden szivarnek át kell élni, mielőtt áruba bocsátatják) sőt még a szivarokat takaró vásznon is a bacillus nagyon hamar teljesen kivesz.

5. A szivarfüst akadályozza a kolera bacillus kifejlődését s meg is öli.

— A sakter. Reinitz Mayer zsidó sakterjogbérő az idej pályázatnál lemaradt a szerkéről, ő azonban sajnálván abba hagyni a derékül jövedelmező polgári foglalkozást, jöhiszemü hitsorsosainak rászedésével tovább is sakterolt, persze joggal. S mivel ez a mai ferde világnézet szerint öncsalás, és mivel ezáltal úgy a jelenlegi bérlet, mint a hitközséget megkárosította, 20 frtig megbírságotlák.

— Enyveskező leányzó. Merle Terézia gyorskezü fehérszemély gazdáját Cs. Károlyt bizonyos mennyiségű asztalkészletig meglopta. E nemes tetéért, eltoloncozlák. Azonban a honvágy nem hagyta nyugodni, s visszatért. Fellopózkodott a volt gazdája padlására, honnan ismét 40 frt értékű asztalkészlettel óhajtott tovalebbenni. Azonban ez erömütani gyakorlata sem sikerült, mert még idején elcsípték. A lo-

pott tárgyakon felül még két gyűrűt találtak nála, melynek tulajdon joga szintén igazolatlan. A járásbíró elé kísérték, hol eleven vérét egy kissé le fogják hűteni.

— **Megcsipte.** Egy „eladó” lép a kapitány elébe. Lehorgasztott fővel kullog utána egy legény. Nagy zavarban vannak mind a ketten.

— Megkövetem a törvénytevő urakat...

— Mi a panaszod lányom? csak mondd el bátran.

— Csukassa be kérem ezt a legényt.

— Ezt a legényt?

— Igen, azt.

— Miért?

— Hát amé' megcsipött.

— Megcsipött? Tán csak nem haragbul tette?

— Igen, nem haragbul tette, csak hogy még most is itt a helye, nézze a vállamon. — Erdemes vóna érte becukatni.

Megvillan a legény szeme, mikor a panaszos leány válla szakértői szemlére kerül.

— Megám, tekintetős uram, megcsiptem, mert jussom van hozzá.

— A csipéshez?

— A csipéshez is meg máshon is.

— De halja-e, ha ilyen fájó a keze, akkor abbó semmi sem lesz.

— Dehonnem rózsám erős kéz vágja a rendet, maj nem csipek, ha csokolhatlak, gyere haza, jobb lesz.

— **Falusi jószívűség.** Magyar Pável, vidrai almás román — mint levelezőnk írja — f. hó 11-én este Majláthfalva egyik utcáján elakadván, három jóbarát, Miklós János, Mánga Ferencz és János sziveségére szorult, kik a sárban rekedt atyáfit ki is segítették; Miklós János még szállást is adott a derék embernek. Az eltörődött jövevény csakhamar nyugodni tért kocsjára s oly mélyen talált nyugdikálni, hogy minden buzáját ellopták, anélkül hogy felébredt volna. Reggel aztán megrémülve szaladt a bírósághoz s jelentette, hogy ellopták a buzáját, de nem tudja, hogy ki? A vingai csendőrök azonnal megindította a nyomozást és a tetteseket Mánga Ferencz és János személyében elfogta s átadta a vingai járásbírósnak. A derék román atyafi pedig — miután buzája megkerült — s így kártalanítva lett, — okulva, de vigan zónázott tovább.

— **Füstbe ment művelet.** Egy Péter Stefán nevű napszámos, ki bizonyára jól érti a „happa-reweck törvényeit, be akart csapni Weisz Dávid zálogüzletében egy arany karpereczet. Az ott lévő rendőrnek feltűnt zavart magaviselete, s miután nem tudta tulajdonjogát igazolni, karonfogva sétált fel az ipszével a város házára. Az igazolt tulajdonos a kérdéses ékszer átveheti Nyáry Béla alkapitánynál.

— **Totál berugva.** Ungurár Flóricza kekesi cigányasszony a kolerás idők feletti szomorúságában alaposan bemart, s a jól teljesített kötelesség tudatában tért be a Steinitzerház kapuja alá — aludni. Azonban e nemes foglalkozásában megakadályozta a derék matrónt az előhívott rendőr, ki kényelmesebb nyugvóhelyet jelölt ki számára a torony alatt.

— **Libapör.** Urbán Kata asszonyosság három libája szárnyra kelt, — eltűnt. Ő szeretetreméltó pöszeséggel a derék állatok felkeresésére indult. Ment, ment, mendegélt, hát egyszer csak elérkezett Burger Anna és Karaszek Mari lakásához, mely nincsen ugyan túl az ópererenciás tengeren, de deszkakerítéssel van ellátva. Hát uramfia! — a mint benéz, mit lát az udvaron? Három szakasztott olyan libát, mint az övéi. Be is léptet nagy vigan az udvarra, hol nemcsak három liba gágogott, de paprikás is főtt egy bográcsban. De erre már fölfortyant benne a szunnyadozó fölfedező véna, s belemarkolt a forró paprikásba, melyet enlibáiból készítettnek hitt, s ezzel, mint korpus deliktivel rohant a bírósághoz. Vádlottak vallomása szerint a libát Urbán Kata a testvérétől vette s aztán Karaszek Marival „felébe” főzték a paprikást. Az ügyben a járásbíróság fog dönteni.

— **Pályázatok.** A nagyikindai kir. tsvszéknél aljegyzői, — a győri kir. tsvszéknél jegyzői, — a besztercebányai m. kir. pénzügyigazgatóságánál p. ú. titkári, — a sombóri kir. tsvszéknél jegyzői, — a szabadkai kir. tsvszéknél jegyzői, — a budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomásnál laborans szolgálai, — a hevesi kir. j. bíróságnál albirói, — a szegedi kir. j. bíróságnál albirói, — a püspökladányi kir. járásbírósnál albirói, — a sepsi-szent-györgyi kir. járásbírósnál albirói.

Hymen.

Benedikty Kálmán uradalmi ispán e hó 22-én vezető oltárhoz Rázel Istvánnak, Wenckheim Frigyes gróf uradalmi inspektorának szép és kedves leányát, Tiniké kisasszonyt, Boros-Sebesen.

Gyászrovat.

Wicha Alajos, az egykor Aradon is köztisztviselt s szeretetnek örvendő százados, mint részvétellel értesülünk Szegeden meghalt. A mélyen szomorodott család gyászjelentése a következő:

Barothi Wicha Alajosné saját, egy gyermekei: Ilonka, Béla és Alajos nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetlen férjének, illetve apának barothi Wicha Alajos magyar királyi honvedbuszár százados és a katonai érdemkereszt tulajdonosának f. évi október hó 11-én életének 60-ik évében rövid szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei október hó 13-án délután 3 órakor fognak Honvéd-tér 8. számú házból a belvárosi református sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Szigethy Lajosné, szül. Hász Lujza, mint részvétellel értesülünk folyó hó 12-én 74 éves korában Kisjenőn meghalt. Hült tetemeit Gyúrára szállították, hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár.** igazgatósága f. hó 15-én d. n. 5. orakor a csanádi palotában lévő helyiségben felügyelő bizottsági ülést tart, melyre a t. tag urakat ez uton is meghívja az elnökség;

— **Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár** alapszabályait a kereskedelemügyi m. kir. minster, f. évi 61.609 szám alatt, az 1891 évi XIV. t. czikk alapján jóváhagyási záradékkal látta el.

Színház.

A színház műsora:

Október 13. (Csütörtök) Lili, énekes bohózat.
Október 14. (Péntek) Szerelmem iskolája, Rákosi Jenő színműve.
Október 15. (Szombat) Boissy-i boszorkány, operette.
Október 16. (Vasárnap) Délután Pepita, operette, este Veres sapka. Vidor népszínműve.
Október 17. (Hétfő) Diurnista, Kövessi Albert énekes bohózata (előszőr).
Október 18. (Kedd) Dózsa György, Jókai történeti drámája (Goth Sándor felléptével).
Október 19. (Szerda) Szegény Jonathán, operette.
Október 20. (Csütörtök) Saintoyri kisasszonyok, vígjáték.

— **A Mikádó.** Az operette előadások ellen nincs panasz a jelenlegi társulatnál. Ha hasonló erős volna a dráma is, kétségkívül nem fordulna elő olyan Fromont-Risler féle felsülés, mint a minap.

Tegnap a Mikádót adták, melyet excentrikus voltánál fogva szívesen megnéz s meghallgat még ma is a közönség. Az előadás kifogástalanul ment. Somlónét (Katischa) gyönyörűen előadott nehéz dalaiért minduntalan tapsolták. Hasonlóképp elismerésben részesült a „három kis leány”, Kézdy Juliska, Margó Zelma, Posfay Ella.

Nyilas Matyi (Koko) pazar humoros kedvében volt s jóízű mókáival még a játszó személyeket is állandó kacagásban tartotta. Ugyanezt mondhatjuk Sziklayról (a mikádó). Énekelte több pompás kuplét, ezek közt egy igen sikerült Raturusa a tulzó románokra.

Kozma (Nanki-Poo) tiszta érczes hanggal énekelte, sokszor megtapsolták. Dicséret illeti még Sz. Némethet, Csátárt, valamint a karokat is.

— **A cseh „testvérség.”** Az Ember tragédiájának előadását Prágában a cseh színházban, mint táviratilag jelenti hatóságilag betiltották.

Törvényszék.

— **A Rácz-Juszth sajtópör.** N. Juszt Sándornak Rácz Mihály nagyváradai hírlapszerkesztő ellen indított sajtópörében az aradi kir. törvényszék mint sajtóbíróság a tárgyalást november hó 3-ikára tűzte ki.

A 164 tanu. Joannovics Sándor szolgabíró tudvalevőleg az aradi sajtóbírósnál sajtópört indított Reck Sándor ellen, a ki őt a Súdung. Reform című újságban sikkasztónak és okirathamitonak nevezte. A vizsgálat során Joannovics 164 tanuk kihallgatását kérte, a kiket a sajtóbíróság csak az esetre volt hajlandó megidézni, ha a panaszos a költségek fedezésére 300 frt előleget ad. E határozat ellen semmiségi panasz nyújtván be, a kuria annak helyet adott és kimondotta hogy a főtárgyalásra beidézett tanuk költségei a rendelkezésre álló alapból fedezendő, csak hogy a bíróság nem köteles a bejelentett tanukat feltétlenül, hanem csak abban az esetben beidézni, ha annak szükségéről magának előleges meggyőződést szerzett.

VEGYESEK.

— **Gyilkos rokon.** Bogáros községben (Tortalmegye) három héttel ezelőtt egy Kohl György nevű jómódu gazda holttestét találták meg a háza udvarán lévő kutban. Az esetet öngyilkosságnak vették és a hullát eltemették. Pár nap előtt azonban az a feljelentés érkezett a temesvári törvényszékhez, hogy Kohl gyilkosságnak esett áldozatul. A feljelentés Kohlnak egyik közeli rokonát nevezi meg mint tettest, a kinek öröklési okokból érdekében állott, hogy Kohl Györgyöt eltegyék láb alól. A törvényszék mult szombaton bizottságot küldött ki Bogárosra. A holttestet exhumálták és felboncolták. A vizsgálat eredményét egyelőre titokban tartják.

— **Hortobágyi koponyák Berlinben.** A debreczeni rendőrségnél különös szállítmány vár az elküldésre; ez egy hatalmas kosár tele emberi koponyával, melyeket nemrégiben találtak a Hortobágyon. A rendőrség csak azt várja, hogy megszűnjék a koleraveszedelemre való tekintettel elrendelt szállítási tilalom s a hortobágyi koponyákat rögtön Berlinbe küldik egy neves professzorhoz, a ki tudományos méreteket eszközöljön rajtuk.

Táviratok.

Kinevezés.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.)
A király a kereskedelmi miniszter államtitkárává ma kinevezte Reiszig Edét. A hivatalos lap holnap közli a kinevezést.

A delegációkból.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.)
A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt Hollén Ernő elnöktele folytatta a szombaton megszakított tanácskozásokat. Pulszky Gusztáv a füstnélküli löporról minduntalan szárnyra kelő hírekre kér megnyugtató felvilágosítást. Bauer b. hadügyminiszter e híreket egytől-egyig koholmányoknak jelenti ki. A füstnélküli löpor már a legelső kísérleteket nagyon jól állotta ki. A Nobelgyárban tapasztalt előállítási hiányokra a belügyminiszterium azonnal rájött és szakértő bizottság által erélyesen közbelépett és még a gyár igazgatóságában is változást eszközölt ki. A löpor előállítására tehát ok a panaszra már egyáltalán nem volt. Ez alaptalan támadásnak az osztrák és magyar ipar nagy kárát vallotta. A konstantinápolyi kísérletek különben bebizonyították, hogy a mi löporunk a többinek semmiben sem állnak hátrább. A löpor feszereje és a fegyvererő ellenállási képessége megfelelő arányban állnak.

Ugron Gábor kérde, hogy huzamosabb idő után is változatlan marad a löpor?

Bauer b. kijelenti, hogy ebben a tekintetben a chemia minden eszközét felhasználják s azt hiszik, hogy a rosszakaratu híresztelések alaptalanok.

Bolgár Ferencz ellentétet lát a miniszter mostani és két év előtti nyilatkozata között. Beóthy Ákos hivatko-

zik Bylandt-Rheidra aki azt mondta, hogy új löport csak tíz évi kísérletek és rak-tározás után lehet megítélni. Bauer b. konstatálja, hogy a tapasztalatok az el-lenkezőt bizonyítják.

A miniszter nyilatkozatát tudomásul vették.

Beöthy Akos a kolera miatt fel-merült elhalasztási kísérletekről kér felvi-lágosítást.

Fejérváry miniszter kijelenti a kormány nevében azon hitét, hogy a ta-nácskozásokat nem fogják megszakítani, amire különben nincs is komoly ok. — Tisza Lajos gróf ismertetve a kér-dés egész történetét, tudatta, hogy az osztrák delegáció folytatja tanácskozását már holnap. Hollán Ernő hasonlóképp nyilatkozott.

Rakovszky előadó előterjeszti az elhelyezésekre vonatkozó jelentést. Ugron kívánatosnak tartja, hogy a gyergyó-szent-miklósi fensik, az orosz szomszédság miatt, minél hamarabb védett állapotba helyeztessék. Bauer b. kijelenti, hogy háboru esetére erről gon-doskodva van. Ugron béke idejére is katonaságot kér ide.

Rakovszky előadó, a ren-des költségvetés kerülve szönyegre ezt ismerteti. Ajánlatosnak tartaná, ha a katonák egy részét aratás idején sza-badságnak. Ugron ezt nem tartja helyesnek, mert épen erre az időre fontos gyakorlatok esnek. Bauer báró erre nézve pozitív ígéretet nem tehet, de igéri, hogy amit tehet, azt készséggel megteszi. A miniszter kijelentését örömmel vették tudomásul.

A kabinet és a polgári házasság.

Budapest, okt. 12. (Saj. tud. táv.) A kormányválság elintézéséhez még a kö-vetkező részletekről értesülünk. A kabi-nettagok elhatározták, hogy a kabinet többség nézetét elfogadják a polgári há-zasság fölött szavazván, csak Szapáry, Fejérváry és Lukács volt fakultatív. Többi tagjai a kabinetnek a kötelező polgári há-zasság mellett szavaztak.

A kötelező polgári házasság.

Budapest, okt. 12. (Saj. tud. táv.) A polgári házasság kérdésében a kormány-ban támadt nézeteltérések véglegesen el vannak simítva. A kormány minden egyes tagja magáévá tette korábban is vallott programjának azt a pontját, amely szer-int nem a fakultatív, hanem a kötele-ző polgári házasságra vonatkozólag fog az országgyűlés elé ja-vaslatot terjeszteni. A megállapodás eb-ben a tekintetben elannyira bevezített tény, hogy a tegnap Bécsbe utazott Szapáry Gyula gróf miniszterelnök erről a Felsőháznak jelentést tesz és hozzájárulását kéri a kötelező polgári há-zasságról szóló javaslat betervezéséhez.

Ezzel az időre-órára felmerült kabi-netválság, mint azt az „Aradi Köz-löny” eleve jelezte, megszűnt-nek tekintendő.

A főváros közgyűlése.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) A főváros közgyűlése ma bizalmat szava-zott a fővárosi tanácsnak a kolera ellen tett intézkedéséért, ez tromf volt a fővá-rosi sajtónak, mely a kupaktanács tehet-telenségét szüntelen és méltán ostromolta. A sajtónak egyedül Helfai Ferencz kelt védelmére.

Kolera.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.) Ejjél óta délig 15 beteget vettek fel, öten haltak meg. Dél óta nyolcz halálozás tör-tént.

Szerencsétlenség vigyázatlanágból.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) A Gellérthegy lakott oldalán ma reggel néhány nyulra vadászó uriember a vadak helyett négy embert sebzett meg söréttei, a szenziációs ügyben még a délelőtt fo-lyamán elrendelték a vizsgálatot.

Közgazdaság.

— Mily kilátás nyílik gabonaáraink emelke-désére? E kérdésre megfelelő alkalmat nyújt az „American Agkriculturist” amerikai gaz-dasági szaklap legújabb számában foglalt ösze-hasonlító kimutatás az északamerikai Egye-sült-Államok idei és múlt évi terméséről. E szerint a gabonatermés kitett 1892. évben 1712 millió 323,000 bushelt, míg viszont az 1891. évi termés 2,064,154,000 bushellel szerepel. Az idei termés e szerint 347.630.500 bushel ke-vesletet mutat a múlt évihez képest. Oka egyebeken kívül abban rejtik, hogy ugyancsak a fenti megbízható forrás szerint ez idén 3 millió acreval kevesebb területet vetett gabona alá, mint a múlt évben. A jelzett amerikai lap ebből azt következteti, hogy a még eladatlan 1891. évi bő termésmaradványának felhasználása után, idei termésünkre jó árt vár-hatunk.

— Uj orosz kölcsön. Az uj orosz kölcsön megkötéséről szóló hírek nem akarnak elné-mulni. A hír hol Párisban, hol Berlinben merül föl újra, és a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ily hírek, melyek a gyakori félhivatalos czá-folatok dacára sem tűnnek el, mindig tartal-maznak némi valóságot. Magyarors-zágra és Ausztriára nézve az orosz kölcsön megkötése azért volna kiváló fontossága, mivel az uj orosz járadékok a mi kölcsöneinkkel mintegy versenyre lépnek. Ezért egy uj kölcsön kibocsátásáról szóló hí-reket Budapesten és Bécsben mérvadó helyen igen figyelembeveendőnek kellene tartani.

Szeszüzlet.

— Október 12. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 51.—, kicsinyben 51.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. — Budapest, okt. 12. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irány-zat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági . . .	szilárd	7.95— 7.90
	tiszavidéki . .	"	7.45— 8.15
	pestvidéki . . .	"	7.40— 8.10
	fehértmegyei . .	"	7.40— 8.10
	bácskai . . .	"	7.45— 8.10
	csal-nagyarországi		
Rozs	—	szilárd	6.55— 6.80
Árpa	takarmány . .	lanyha	5.90— 5.50
	égetni való . .	"	5.70— 6.20
Zab	—	szilárd	6.40— 7.50
Tengeri	bánsági . . .	szilárd	4.80— 4.85
	másnemű . . .	"	4.75— 4.80
Káposzta-repce	—	szilárd	11.— 11.3
Köles	—	szilárd	4.75— 5.—
	—	szilárd	—
Buza	tavasza . . .	szilárd	7.53— 7.55
	junius 1892 . .	"	7.82— 7.84
Tengeri	ősze . . .	"	—
	máj.-jun. 1892 .	szilárd	4.80— 4.82
Zab	szept.-okt. 1891	"	5.03— 5.10
	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.42— 5.44
Káposzta-repce	" " ősze	"	5.67— 5.69
	aug.-szept. 1891	szilárd	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. október 12.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	112.55
Magyar papírjáradék 5%	100.50
Magyar vasnti kölcsön	120.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás	—

Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás	117.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	—
Magyar nyerekménysorsjegy-kölcsön	146.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	139.25
Osztrák járadék papirban	96.25

Aradvárosi

Évadbérlet
13. szám.

színház.

Havibérlet
13. szám.

Csütörtökön, 1892. évi október hó 13-án

Énekes színmű 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Meil-land. Fordították Fáy Béla és Evva Lajos. Zenéjét szer-zé: Hervé.

S Z E M É L Y E K:

Antonin Plinhard, tüzér	Sziklay.
De la Grange Batelière báró	Peihes.
Sainte Hypothese Vicomte, nagybátyja	Vedress.
Rompán	Nyilasy.
René	Bónia.
Bouzincourt	Sz. Németh.
Bouzincourtne	Gondáné.
Amália, leányuk	Somlóné.
Antonine, dédunokájuk	Somlóné.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.

Brünni:

36, 76, 70, 26, 89.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyiltér.*

Válasz az „Aradi Közlöny” 228. számában megjelent nyilt levélre.

Miután előbb kellő információt szerez-tem, erkölcsi kötelességemnek tartom az igaz-ság érdekében nyilvánosságra hozni, hogy ama bizonyos „több m.-bánhegyesi lakos” által os-tamesterünk ellen beküldött méltatlankodó so-rok teljesen jogosulatlanok, mert igaz ugyan, hogy naponta 4 postánk érkezik s a hírlapo-kon kívül mégis csak egyszer hordatik ki a pósta. De ez csak azon úkra vonatkozik kik a postamester csekély fizetését pótló havi 50 kr ugynevezett fiók pénzt fizetni fukarkodnak s mégis minden vonat érkezése után ott alkal-matlankodnak az anélkül is eléggé elfoglalt postamester nyakán.

Nos hát t. Uraim Önöknek nincs joguk postájuk kiadását soron kívül követelni, mert a postamester igazgatósága által csupán na-ponta egyszeri posta széthordásra köteleztetik amit ezen kívül tesz, azt privat szivesség-ből teszi.

Hogy Tót-Bánhegyes és Apáca községek kik postájukat tőlünk kapják szerencsésebbek volnának, mert leveleiket még az nap olvas-hatják, az egyszerűen valótlán; mert ott is csak azok kapják ki a postát kiknek fiók-juk van.

Sajnos, egy idő óta a levegőben van ná-lunk, hogy a közhivatalnokok ellen oktan-hajszát folytatnak egyes belátás nélküli arro-gans Urak csupa összeférhetlenség — talán kenyéririgyságból is?

Jelen esetben könnyen is tehetik, mert hiszen azt védtelen erővel szemben teszik, ki még elégtételt sem szerezhet magának.

Bátran merem állítani, hogy postameste-rünk részéről előzékeny pontosságnál mást soha nem tapasztaltunk s ezt ha azon „több ur” óhajta, M.-Bánhegyes s környéke összes lakosainak aláírásával fogom nekik beigazolni, nyíltan alá fogják írni neveiket, mert igazsá-guk érzetében nincs okuk a homályba burko-lódnia.

Magyar-Bánhegyes, 1892. okt. 10-én.

Aperi Polyák Jenő.
gyógyszerész.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

32207. sz.

724 3-3

Hirdetés.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a győr-gyánafalvai vonalon, Mezölak- és Kis-Czell állomások között létesített Vinár rakodó állomás f. évi szeptember hó 20-án a kocsirakomány teherforgalomra a következő korlátozással megnyitattik:

1. Ezen állomáson a kocsirakomány teherárak raktározása nem engedtetik meg, s azoknak be- vagy kirakása közvetlenül a fuvarszekerekről, vagy azokra, a vasuti kocsik rendelkezésre bocsátásától számítandó díjszabásszerű rakodási idő alatt, e teljesítményért minden megtérítésre való igény kizárásával, a fél által eszközözendő.

Ezen rakodási idő tullepése esetén az általános díjszabási határozmányokban (I. rész) megszabott kocsik késedelmi illeték szedetik be.

1. Ezen állomáson élő állatok vagy egyéb oly áruk fel- és leadása, melyeknek be- vagy kirakásához külön berendezések vagy segédeszközök igényeltetnek, nem eszközölhető.

Az áruk berakásához szükséges kocsik 24 órával előbb irásbelileg rendelendők meg.

3. Az ezen állomáson fel- vagy leadásra kerülő kocsirakomány teherárakról nézve a szállítási díj kiszámítása helyi árudijszabásunkban, a díjszámítás tekintetében megállapított általános határozmányok mérvadása szerint, ezen állomás közvetlen kilométer távolságának alapul vételével eszközöltetik.

Budapest, 1892. évi szeptember hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

23385. sz.

720 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendégloji üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezzel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendégloji üzletre 23385. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó s a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendégloji bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

7062 | I. sz.

721. 2-3.

M. kir. államvasutak bpest-dunabalti üzlet

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetősége az alábbi táblázatban foglalt anyagokat jövő 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a kőolajat kivéve — három évre vagyis 1895. év végéig biztosítani kívánja és ezen anyagok szállítása iránt ezzel nyilvános pályázatot hirdet:

Anyag-lajstrom	T á r g y		Egység	Egy évi szükséglet	Jegyzet
	osztály	tétel			
s z á m					
IV.	4	Csepü	q.	220	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	8	Faggyu	"	20	
"	23	Jutefonal	"	220	
"	38	Kőolaj	"	1200	Két-két üvegben egy-egy kilogramm küldendő be minta gyanánt
"	52	Tisztító ásvány-olaj	"	70	
"	57	Henger kenő olaj	"	15	
"	67	Felpárolt ásvány-olaj	"	700	
"	69	Lepárolatlan vulcan-olaj	"	800	
"	71	Lepárolt ásvány-olaj	"	650	
XIII.	44	Tisztított kender	"	50	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	164	Rézgálicz	"	65	

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy a kirótt mennyiségnél egyenlővel többet vagy kevesebbet is szállíttathasson. A szállítást a 129381 | 91 szám alatti általános és a fentebbi anyagokra vonatkozó különleges szállítási feltételek alapján eszközöndök.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak gazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az üzletvezetőség általános osztályánál (anyag és leltárbeszerzés Budapest, VI. Teréz-körut 62. sz. I. em. 9. ajtó szám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefektetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerzethetők, meg egyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozna, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehesse.

Az illető ajánlkozó ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek, a nélkül azonban, hogy ebből folyólag valamely anyag szállításának átengedését követelhetnének.

Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozott kötelezettségben maradni, olyképen hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadtatott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készíttetni vagy termeltetni fog és fenntartja magának az üzletvezetőség azt a jogot, hogy kiküldött közegei által erről bármikor meggyőződést szereshessen.

Mindazon czégek melyek a magy. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindaddig nem állottak, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott cikkre nézve világosan megemlítendő hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termék-e, illetőleg valjon hazai vagy külföldi származásu nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Mindegyik szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított magy. kir. államvasuti alkalmazottak illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz szállításai után érdembe hozandó összegek 1% (egy tized) százalékaival hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal:

„Ajánlat 37062 | 92 számhoz” 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség I. általános osztályának vezetőjénél nyújtandók be, vagy hozzá posta útján küldendők be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalti üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál (VI. Teréz-körut 62. sz. a.) leteendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régebb utolsó árfolyam szerint, de sohasem a névértéken felül számíttatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letét megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatban számban és betűkben kiírva és esetleg vámmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség vonalainak valamely az ajánlatban határozottan megnevezendő állomására teendő, kikötetik azonban hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által a megrendelés alkalmával említett szertár címe alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, ugyszintén oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel, végre melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az árra szabadon választhasson, továbbá hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy azok az ily részben szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték, és végre hogy e cél elérésre bármily más intézkedéseket is tehesse.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetősége.

Egy kis birtok,

mely Temes megyében fekszik és **100 kat. hold elsőrendű és egy tagban fekvő szántóföldből áll**, új lakházzal és minden hozzávaló gazdasági épületekkel ellátva, szép nagy kerttel,

örökáron 22000 forintért eladó.

Teher 10000 frt. Megvétel esetén azonnal átvehető. Bővebb felvilágosítást nyújt, de csak komoly vevőknek,

Rosenberg-Károly,

ügynök, ARAD, Simonyi-utca 2-ik szám.

757 3-3

Egy irodatiszt,

lehetőleg azonnali felvételre, kerestetik az

Aradi Széchenyi gőzmalom részvény-társaságnál.

A silingyiai

kegyes-alapítványhoz

tartozó mintegy ezer cat. hold erdő területen a 760 3-8.

téli makkoltatás

bérbe adandó. — Tudakozódhatni az alapítványi intézőségénél Silingyán.

12514 k. h.

3-3

Hirdetmény.

1. Az uralgó kolera járvány veszélyére való tekintettel a tisztí főorvos javaslata alapján figyelmeztetem Arad város s különösen a Pernyáva külváros lakosságát, hogy a Maros vizét ital gyanánt mellőzzék, vagy a mennyiben azt használni kívánják, úgy csak felforralva és azután kihűtve igyák, hozzá 1 liter vízben egy kanálnyi ecetet keverjenek.

2. Az esetleg hányáskeelési bántalommal meglepett beteget azonnal a ker. orvosnál, az orvosi hivatalban vagy a rendőrkapitányi hivatalnál (városháza) bejelentésük, hol a segély éjjel nappal kapható. A szegények ugyancsak a most említett helyeken kapnak szükség esetén utalványt jégre és fertőtlenítő szerekre.

3. Szegényeknek orvos, gyógyszerár haladéktalanul s ingyen nyújt segílyt.

4. A vendég fogadás, magán és iparos szálló tulajdonos, valamint magánosoknak egyidejűleg ismételtlen meghagyni, hogy a Romániából és Budapestről érkezett s hozzájuk szállt egyéneket a kapitányi hivatalnál soron kívül haladéktalanul bejelenteni el ne mulasztás.

5. A házak udvarai tisztán tartandók, s az árnyékszékék, nyílt csatornák, folyókák kellően fertőtlenítendők.

6. A kutak környéke tisztán tartandó az ivó vizet ajánlatos előbb felforralni, kihűteni s csak azután használni.

7. A lakostályok tisztán tartandók, a szobák este reggel jól szellőztetendők.

8. Az életrendi szabályok betartandók. A rendetlen életmód, gyümölcs élvezete lehetőleg kerülendő.

Akik a jelen hirdetés 2, 4 és 5 pontjaiban foglalt óvintézkedéseket benem tartják, az 1876 évi XIV. t. cz. 75 §-ban előirt pénzbírsággal fognak büntettetni. Az óvintézkedések ellenőrzésére az összes rendőri személyzet utasítatik.

Kelt Aradon 1892. október hó 8-án a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

12501 k. h.

1-3

Hirdetmény.

A nagym, m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 77170 sz. a. kelt körrendelete alapján f. évi 8996. 10670, 10671 és 11276. sz. a. kiadott s Oroszország, Németország, Franciaország és Bukoinából érkezett és itt megszállt utasok bejelentésének kötelezettségére vonatkozó, hirdetésnyileg is közzétett rendeletem kapcsán felhívom Aradváros lakosságát az összes vendégfogadá, magán és iparos szállók tulajdonosait, hogy mindazokat kik Romániából, valamint Budapestről érkeznek és a város területén akár nyilvános fogadóba, magán vagy iparos szállón, végül magánosoknál megszállnak, azokat a kapitányi hivatalnál haladéktalanul bejelentésük, minthogy ellen esetben a mulasztó az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-a értelmében 300 fr-ig terjedhető pénzbírsággal fog büntettetni.

Kelt Aradon, 1892. évi október hó 9-én a város kapitányi hivatala mint I-ső ioku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

12438 | 892.

772 3-8

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 78761. sz. a. kelt körrendeletével a ragályfogó tárgyaknak, rongyoknak, ócska ruháknak, köteleknek, használt ágy és fehérneműeknek, friss gyümölcsnek, zöldség és főzeléknek, továbbá a nem bádogszelencében conservált halaknak és nyers állati terményeknek nemkülönböven kaviárnak, üres, használt cukor és gabonaszákoknak valamint minden oly csomagoknak, melynek csomagolásához nem új vászon vagy szövet használtatott, eddig Oroszországgal és Németországgal szemben érvényben lévő tilalmát Galicziára és Bukovinára is kiterjesztette.

Miről a közönséget azzal értesitem, hogy a fentebk jelzett vidékről érkezett s megjelölt áruk megsemmisítettnek fognak.

Arad, 1892. október 8-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

2035 | 892. psz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén levő bor, sör és szesz italmérési, továbbá a hus és cukor fogyasztási adóköteles feleket ezennel értesitem, hogy a megnevezett adónemeknek megváltása iránt a pénzügyigazgatósági kiküldött által a tárgyalás a folyó hó 18-án d. e. 9 órakor a városház emeleti kistermében fog megtartatni.

Az esetre, ha az adóköteles felek összessége az adónemek szerint csoportosulva a megváltásra hajlandó volna, az erre vonatkozó ajánlat megtételére, esetleg a szerződés megkötésére akár mindnyájan személyesen megjelenjenek) akár egy vagy több, a közjegyző által hitelesített meghatalmazással, vagy pedig a pénzügyi közeg által ismert két tanuval előttemezett megbízólevéllel ellátott egyönt küldjenek ki.

Az adóköteles felek névjegyzékei hivatalomban a hivatalos órák alatt megtekinthetők s lemásolhatók.

Arad, 1892. október 8.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

M. kir. államvasutak Debreczeni üzletvezetőség.

23756 szám I/c. 1892.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az 1893. évben esetleg további két éven át saját vonalai egy részére szükségessé csepü, faggyu, jute fonal, kőolaj, kétszer finomított vulkán kenő olaj, tisztított ásvány olaj, yzers vulkán kenő olaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 29-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánat pénz pedig f. évi október hó 28-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők illetve megtudhatantók.

Ezen feltételek a debreczeni üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltattak esetleg kívánatra pcsta utján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél, ezek csak a megállapított árnak lefizetése mellett szerzethetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától (Budapest Andrassy-ut 73/75 sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételeké példányonként 15 kr.

Debreczen, 1892. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

131552. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Német-osztr.-magy. tengeri kikötői kötelék.

A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. évi 112. számában 121628 | 892. sz. alatt közölt hirdetésny szövegének utolsó sorába értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A szóbanforgó hirdetésny következőleg értendő: „A fenti köteléki díjszabás II. része 3. füzetéhez kiadott IV. pótlékban foglalt 14. sz. kivételes díjszabásban (szőlő, friss gyümölcs valamint dinnye) f. évi október hó 15-től való érvényességgel a török-bece-aracs-bremai 100 klgként 16.65 marknyi díjtétel 16.95 markra helyesbítették.”

Budapest, 1892. október hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a többi részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak

34684/1892. II.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának rendelete folytán a szombathelyi műhely átalakítási és kibővítési munkálataira ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

A munkálatokat feltüntető tervek, költség-előirányzat, a munkák végrehajtására vonatkozó föltételek a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségénél (Budapest külső Kerepesi-ut II. sz. épület I-ső emelet a pálya fentartási és építési osztályban) naponta reggel 9 óratól délután 1 óráig — valamint a Szombathelyen székelő vep — osztály mérnökségnél megtekinthetők.

A teendő ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének titkárságánál.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és a következő felirással nyújtandó be.

«Ajánlat szombathelyi műhely és kovács-műhely átalakítási és kibővítési munkáira.»

A munkák elvállalására 400 frt bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis folyó év október hó 19-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségi gyűjtő pénztárnál letendő.

Értékpapírok a letételt megelőző nap tőzsdéi árfolyamának 90 százalékával, de névértéken felül semmi esetre sem számíttatnak.

Pósta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénz térft vevény mellett adandók föl.

Budapest 1892. október hó 4-én.

756 8-8.

Az üzletvezetőség.